

P5 Bladet

Nr 2/2006 Årgång 13

Det spelar inte så stor roll var Föreningen P5 uppträder, dom drar till sig uppmärksamheten. De allra flesta blir berörda på något sätt. Antingen via minnesvärda spår hos människor och mindre ofta rejäla spår i backen.

Köp Föreningen P5 prylar!

Sortiment som finns att köpa med Föreningen P5 logotyp:

Jacka
T-shirt
Keps *Nyhet!*
Nyckelring
Pins
Vykort
Tygmärke

Tag kontakt med föreningen via vår hemsida eller skicka ett vykort med din beställning.

Glöm ej bort att ange ditt eget namn och adress.

Adressen till oss är:

Föreningen P5

Box 9105

961 19 Boden

Den okände liraren

I förra numret presenterade vi en lagbild på ett gäng fotbollslirare. En spelare hade vi inte hittat igen namnet på, men det tog inte lång stund förän en av våra läsare hörde av sig med rätt namn. Personen vi saknade heter *Hans Lind*.

Styrelsen 2006

Ordförande	Anders Möller
Vice ordförande	Patrik Borgström
Sekreterare	Fredrik Nilsson
Kassör	Lennart Wanhatalo
Ledamöter	Åke Nyman Jonas Magnusson Jonas Larsson
Revisorer	Mikael Svartz Jan H Johansson
Valberedning	Stefan Janse Magnus Q vist
Registrator och redaktör	Annelie Forshage

Redaktionsrutan

P5 Bladet är Föreningen P5:s medlems-tidning och kommer ut 1-2 gånger per år.

Redaktör är Annelie Forshage.

Där inget annat anges är texterna skrivna och bilderna tagna av Anders Möller och Annelie Forshage.

För att få variation och bredd på innehållet tar vi tacksamt emot artiklar. Vi returnerar allt till dig!

www.foreningenp5.com

Ordförande har ordet

Under 2006 har föreningen återigen haft mycket att göra och det har varit en utmaning att hinna med allt som skall fixas och planeras.

Sommaren har givit ett gott resultat av besökare och denna sommar hade vi över 1000 besökare. Med tanke på det fina sommarvädret får vi anse det som bra. Av dessa är det ca 140 stycken som kommit direkt från det nya Försvarsmuseet, alltså de har betalt in sig där och sedan med uppvisande av "kvitto" från Försvarsmuseet tagit sig tid att också titta på våra fordon.

Inför regementets dag så fick vi tyvärr ett rejält motorhaveri på vår Stridsvagn m/42 där den bakre kolven med vevstake hoppade ut ur den vänstra motorn. Det är redan nu påbörjat reparation och motorbyte så att vagnen förhoppningsvis rullar igen nästa år.

Vår försäljning av föreningens PR-artiklar går också rätt hyfsat och där kan vi framhålla våra svarta jackor och den snygga kepsen. Priser på dessa och annat hittar ni på annan plats i tidningen.

Föreningen kommer att fortsätta arbetet på samma sätt som tidigare och ni som känner för att hjälpa till med skruvning och annat är mer än hjärtligt välkomna till föreningens lokaler. Tisdagskvällarna med skruvning och kaffedrickning fortsätter enligt plan.

Med detta önskar jag Er alla

God Jul Och Ett Gott Nytt År!

Audens Motter

*Föreningen P5 önskar alla
God Jul
och
Gott Nytt År!*

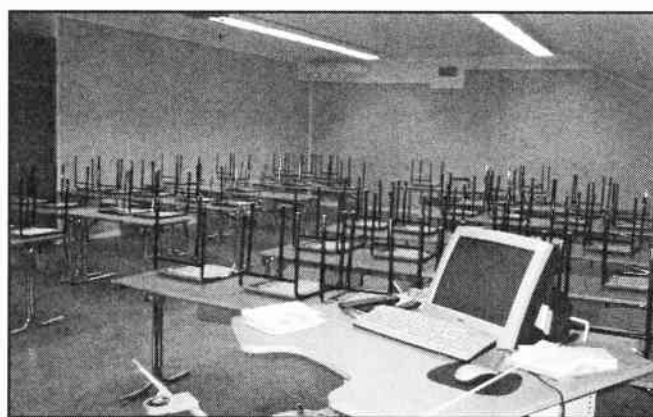
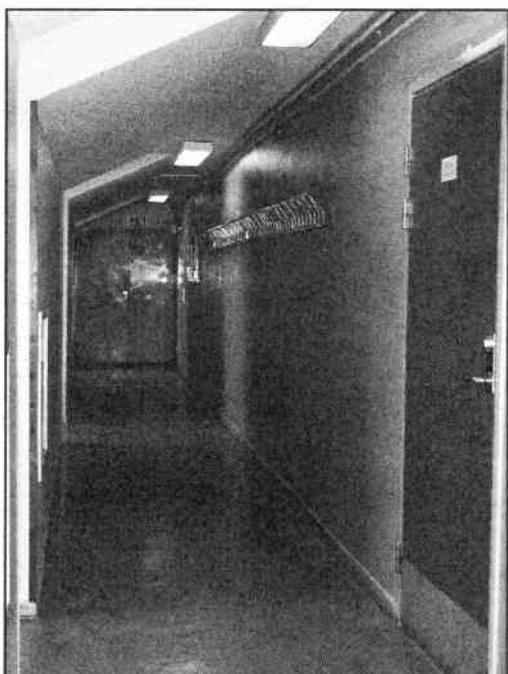
Gröna lektionssalen

En historisk plats som väldigt många "P5-are" håller kvar i sitt minne är Gröna lektionssalen i kasern nummer 4 där P5 höll till. Uppe på vindsvåningen fanns förutom bataljonsexpedition och Chefen P5 och hans ställföreträdares expeditioner även Filmsalen och den Gröna lektionssalen. Dessa namn behölls på utbildningslokalerna även när Luftvärnet flyttade in i kasernen.

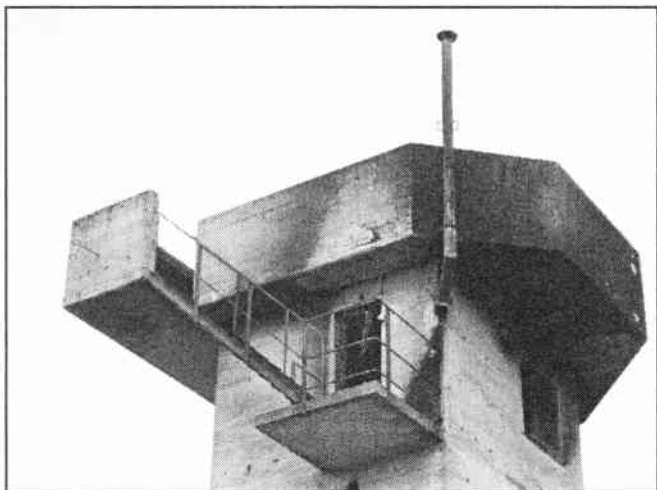
Men nu skall kasernen genomgå en rejäl renovering och ventilationsutrustningen tar större plats än tidigare och detta på bekostnad av Gröna lektionssalen.

När renoveringen är klar kommer Filmsalen att finnas kvar på vindsvåningen, medans "Gröna" försvinner. Lektionssalen har använts flitigt genom åren och verksamheten har varit blandad. Allt från genomgångar med befäl, utbildning av värnpliktiga till samlingslokal inför festligare tillställningar inom P5, pansarbataljonen eller kompanier och inte minst så har det varit lokalen där Pansar Polaris haft julkaffet och delat ut sin eftertraktade tidskrift.

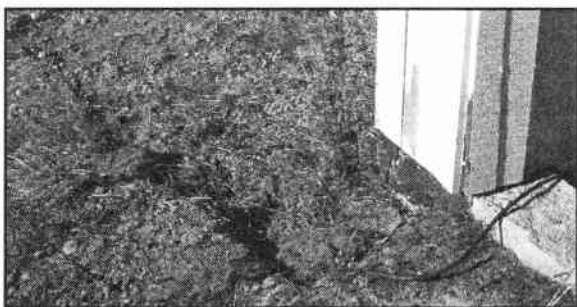
Korridoren på vinden med dörren in till "Gröna" som var modernt utrustad med PC och multimedieprojektor.

Tornbrand vid gamla A8 garaget

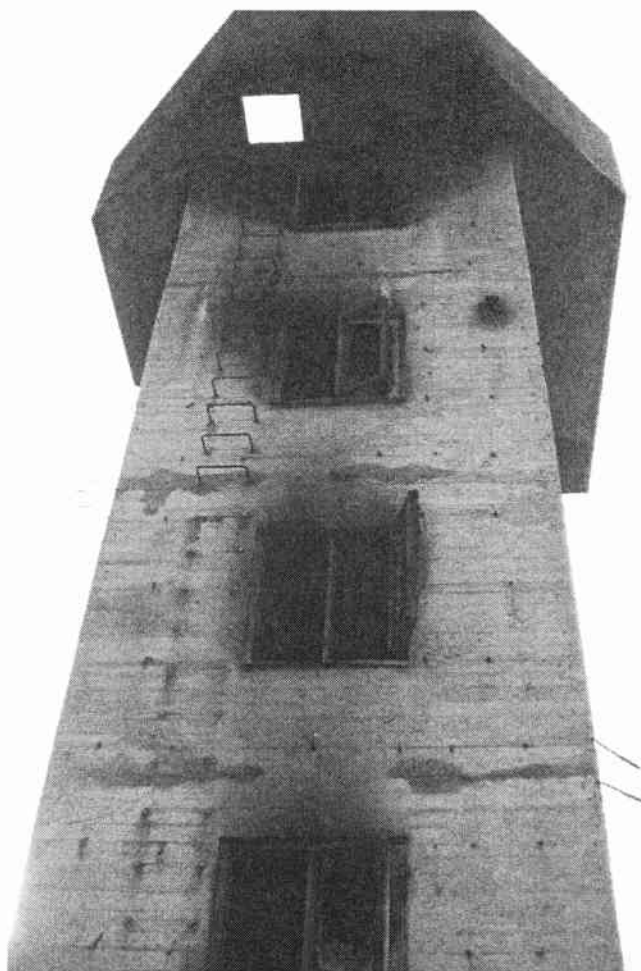

Strax innan regementets dag och vid tiden för bandbytet på Strv 101R(beskrivs i en annan artikel i detta nummer) så fick vi nys om att några ungdomar hade tagit sig in i det gamla LV-tornet som står vid gamla A8 garage område. De små lymlarna hade tjuvkopplat in sig på en elledning för belysning i ett av våra garagefack och den vidarekopplingen hade de grävt ner i marken och vidare mot LV-tornet. Vi anmälde detta till den ansvarige vaktmästaren för området och han ringde i sin tur till kommunen som äger tornet numera. De skulle titta till tornet under nästkommande vecka. Nu bar det sig inte bättre än att tornet började brinna på söndagskvällen. Enligt uppgift så brann tornet som en stor blåslampa där det blev en väldigt stor värmeutveckling.

Tanken med bevarandet av tornet var att det skulle ingå i det nya Försvarsmuseet och där visa hur det kunde se ut på många ställen där det fanns broar eller kraftverksdammar i närheten. Nu hann detta inte genomföras och ärendet om vad som skall ske framöver ligger hos kommunen. Vad blir tornets framtid, en grushög kanske?

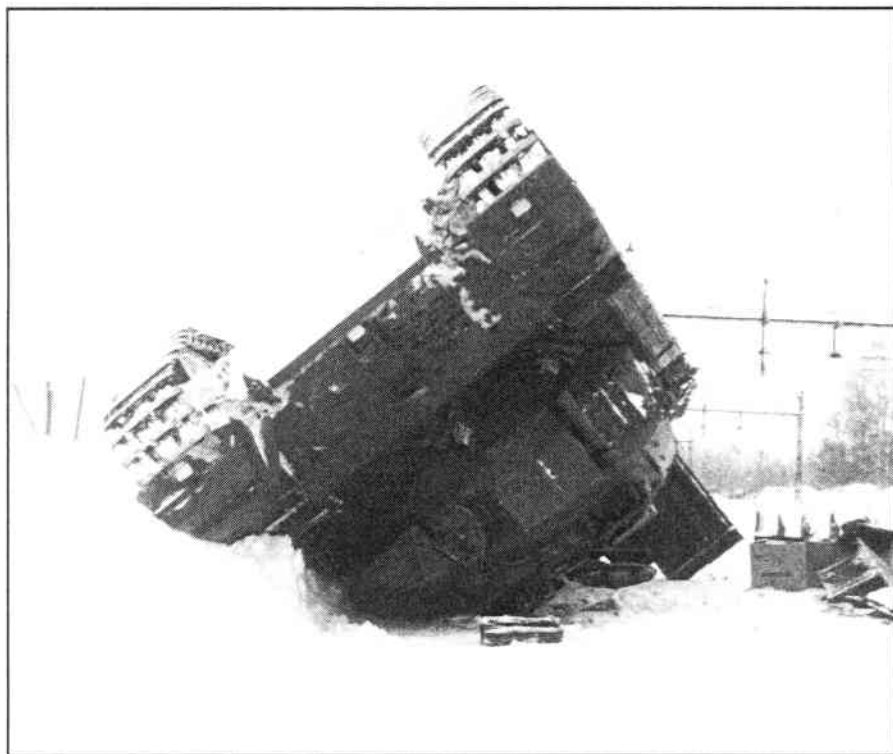
Det var inte så lite fräckt någon tjuvkopplat in sig på ledningen från belysningen och grävt ner kabeln i backen mellan garaget och det nu utbrända Lv-tornet.

Det brann rejält i tornet, vilket syns på de sotiga fönstergluggarna.

Stridsfordonstransport som kom av sig

Upp och ner vid sidan av spåret istället för upplastad på en järnvägsvagn.

Den omtyckte löjtnant Hiller under övningen i Tåme innan hemfärden till Boden.

På väg hem till Boden från Tåme gick det inte riktigt som det var tänkt vintern 1960-61. Vår chef var utomordentliga och omtyckta löjtnant Lennart Hiller som tyvärr gick bort sommaren 2005.

Väl framme vid Långträsk station skulle vagnarna lastas på. Det hade snöat och var isigt på både larvplattor och järnvägsvagn. Vagnchefen var den som dirigerade upp vagnen, med tecken till föraren. Vid en korrigering av riktningen gled vagnen av och lade sig på rygg. Nu var det ju tur att föraren var världens lugnaste person. Hän-gandes upp och ner kände han bensinlukten, 101:orna gick på bensin, cirka 1000 liter fanns i tankarna och motorn var het.

Han hade sinnesvärvaro att först slå av tändningen och huvudströmbrytaren innan han krängde sig ut ur förarrummet. Tur att det inte tog eld.

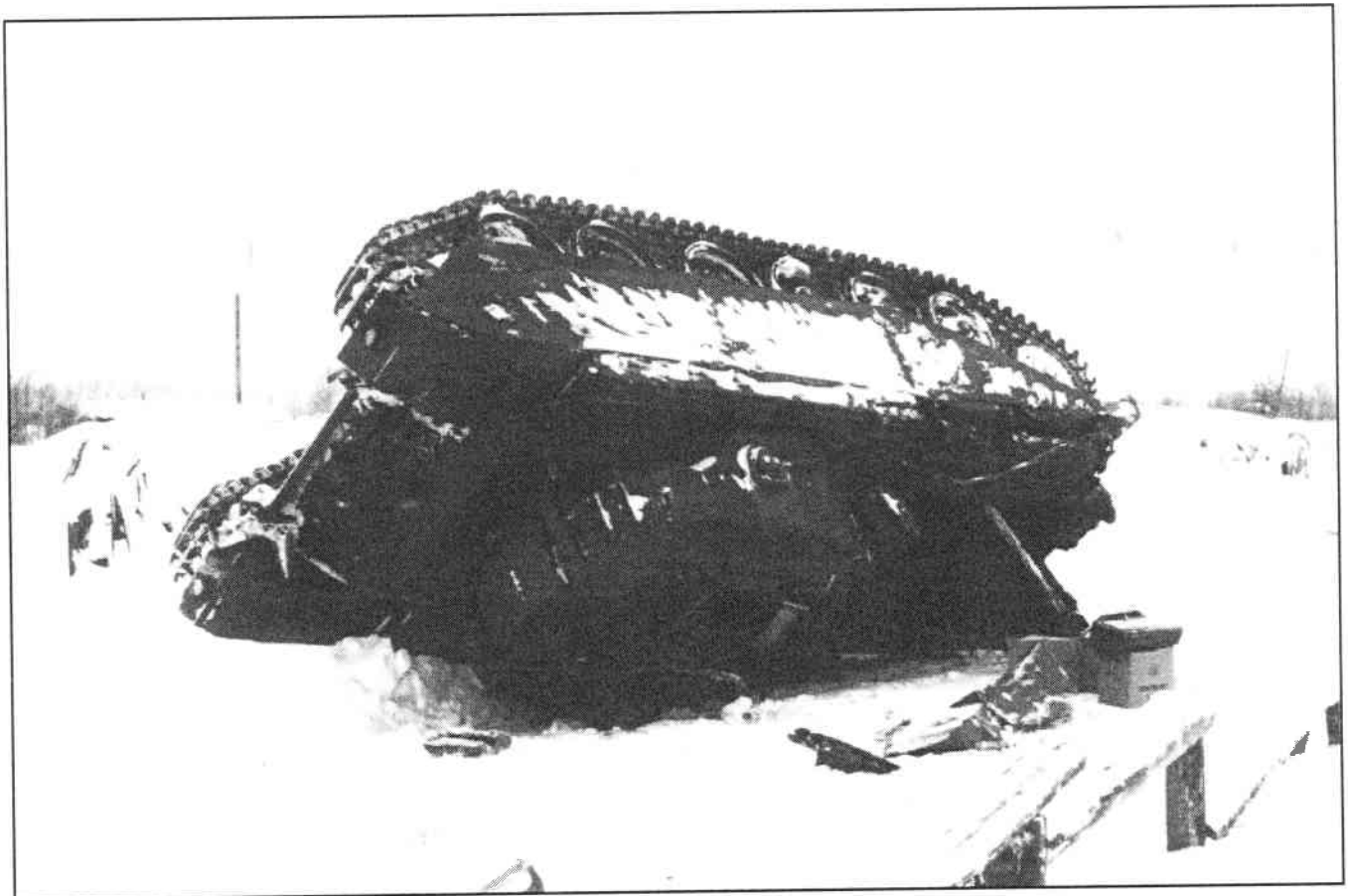
Kanonen blev krokig, verktygslådorna krossade och buckliga skärmlåtar – det var allt i skador.

Jan-Olov Isaksson från Boden, som fick stanna kvar som vakt över natten i väntan på bärgning, tog bilderna dagen efter med min kamera. Vi andra fick åka hem till Boden på kvällen, olycksdagen.

Jag som hade kameran med mig och skrivit ihop detta heter Ossian Högman och gjorde mina 15 månader vid P5 1960/61.

Vagnen sedd från fronten respektive bakifrån. Tacksamt att skadorna inte blev större och mycket tack vare den lugne föraren som med bensinångarna i näsan kyligt stängde av tändning och huvudströmbrytare innan han kravlade sig ur vagnen.

Blänkande besök

De som inte hade egna fordon med sig fick ta bussen.

Ännu en gång har föreningens lokaler varit utlånade och öppna för Norrlands Motorhistorikers (NMH) Norrbottens rally. En trevlig tradition som gärna får fortsätta. Denna gång gick det av stapeln lördagen den 17 juni och det var en salig blandning på fordonen, allt från en gammal barnvagn till bussar och lastbilar. Totalt ett 40-tal fordon som alla var välputsade för den stundande körningen. Samling vid föreningens lokaler med incheckning och kaffe och därefter start vid nya Försvarsmuseet. Efter ett antal mil gjorde deltagarna kväll vid campingen i Sörbyn för att morgonen efter köra tillbaka mot Boden och målet vid Försvarsmuseet.

Även de minsta hade sina äldre fordon med sig.

Lockande besök

Att vi tar vara på tillfällen där vi kan visa upp oss är ingen hemlighet och i år så genomförde vi återigen körning på Bodens camping. Syftet är att få campingens gäster att lämna från solstolarna och ta sig till de militärhistoriska besöksalternativen som finns i Boden. Föreningen P5, Rödbergsfortet och Försvarsmuseet gjorde en gemensam reklamräd och för vår del så steg besöksantalet raskt dagarna efter. För ovanlighetens skull så var det många norrmän som kom på besök. Camping-gästerna blir som flugorna på en sockerbit när vi parkerat fordonen på campingen. Och efter en

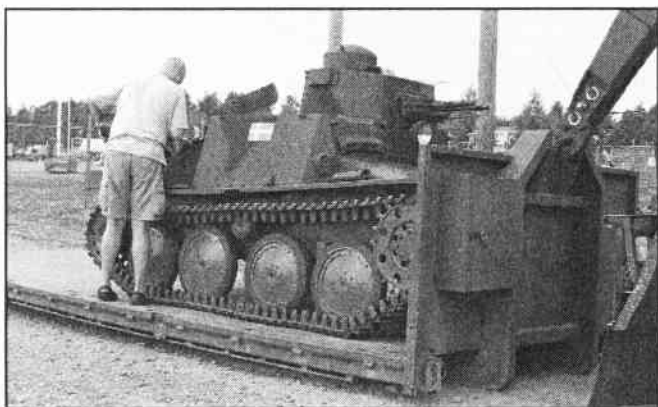

timme full av allt stim och støj så retirerar man helt slut hem till föreningslokalerna. När besökarna sedan hittar till oss så blir det inte lika intensivt eftersom det finns några fler fordon att rikta uppmärksamheten till.

En liten publikdragare

Föreningen P5 var en av många utställare från Boden som var med vid årets Nolia utställning i Piteå. Vi fick tidigt en förfrågan från Näringslivs-förvaltningen i Boden och beslutade att köra ner vår Stridsvagn m/37. Anders Möller och Patrik Borgström körde ner vagnen på lastbil torsdagen innan öppnings lördagen. På söndag var det Bodens dag på Nolia och då fanns Anders Möller och Jan Gällman på plats för att visa upp vagnen och berätta om föreningen för besökarna. Det visade

Det är lätt att transportera små stridsvagnar när man kan lyfta upp dem på ett lastbilsflak.

Många kikade förbi eller ner i stridsvagn m/37 när den stod "garagerad" under ett partytält på Nolia i Piteå.

sig att intresset blev stort för den lille stridsvagnen och detta trots hård konkurrens från stora scenen där bland annat Stefan Gunnarsson med band rockade loss. Att frakta ner en vagn i den här storleken är rätt så enkelt och vi får väl se hur vi gör nästa gång frågan kommer. Kanske redan nästa år när Nolia 2007 är nere i Umeå.

Regementets dag

Inför årets regementes dag så var allt arbete innan det mest tidsödande och kraftkrävande. Under fredagen påbörjades transporten av fordonen mot regementsområdet och det var under en av dessa körningar som den vänstra motorn på vår Stridsvagn m/42 exploderade. Efter en stunds letande så återfanns den bakersta kolven med vevstake på motorrumsgolvet. Ett hål i höger sida på motorblocket avslöjade vad som hänt och hålet, som var stort som ett mjölkpaket, får bli ett minne av tiden med den motorn.

I år saknade vi ett antal vagnar beroende på lite olika orsaker, det var Stridsvagn m/42, Pansarvärnskanonvagn m/43 och Universal Carrier. På den sistnämnda så skall det bytas bromsbelägg på bromsbackarna och på Pvkv'n så är det som vanligt ett "litet" spill av MP 80 olja från slutväxlarna. Förutom det så fick vi inte tag i ordinarie förare, som för tillfället hade fullt upp med de moderna vagnarna inför stridsförevisningen.

Det totala antalet fordon som kördes i år var 32 stycken från Föreningen P5 samt 7 fordon med

draget artilleri från föreningen Pjäs & Motor från A8 Kamratförening. Många nöjda och glada ansikten efter vår förevisning som sannolikt leder till körningar även nästa år.

Under denna dag fanns även med ett gäng glada Norrmän från Sätermoen som var här för att kolla upp Boden med omnejd. De kommer hit med ett antal band/stridsfordon under nästa sensommar och målsättningen är att vi skall kunna genomföra en gemensam fordonsmarsch genom stan.

Vi håller kontakten med dem och återkommer med hur utfallet blir.

Bandbyte på strv 101R

Ett av de arbeten som legat på dagordningen i ett par år har varit det oundvikliga bandbytet på vår Stridsvagn 101R. Eftersom vi har varit som små hamstrar så har vi givetvis fixat nya band till ett antal av totalt 4 stycken så vi har att köra på ett par år till. Bandbytet genomfördes under ett antal kvällar med tyngdpunkt på förberedelser som bestod av att till exempel montera ihop alla bandplatta-satser. Varje sats innehåller 8 stycken bandplattor.

Rolf Erhardsson knackar in bandbulten som låser ihop banden.

Det nya och det gamla bandet ligger på backen och nu ska drivhjulet bytas på stridsvagn 101R.

Dessutom skulle drivhjulen bytas och detta gjordes med UE (utbytes enhet), alltså kompletta drivhjul med kransar.

Själva bandbytet tog inte så lång tid som vi kanske förväntat oss utan det gick väldigt smidigt och snabbt.

Numera är det ett helt annat ljud i banden när vagnen rullar och nu slipper vi höra det inferniska gnisslandet. I och för sig ska det ju höras att vi kommer rullande men det finns gränser även här.

www.foreningenp5.com

Bli medlem i Föreningen P5

50:- per medlem och år.
Eller 300:- för ständigt medlemskap.

Betala in avgiften till
Föreningen P5, pg 148397-3

Skriv namn och adress tydligt och fyll gärna i ditt medlemsnummer.